



БОРБА

ОРГАН НА ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА БКП, ОКРЪЖНИЯ НАРОДЕН СЪВЕТ НА ДЕПУТАТИТЕ
НА ТРУДЕЩИТЕ СЕ И ОКРЪЖНИЯ КОМИТЕТ НА ОТЕЧЕСТВЕНИЯ ФРОНТ
ТЪРНОВО

Излиза три пъти седмично

Год. XI, бр. 118 (640)

Търново, събота 1 октомври 1955 г.

Отд. бр. 20 ст.

Пред националното съвещание по промишлеността, строителството и транспорта



Най-високо изпълнение на трудовите си норми при скачане на бучкова захар в ДЗЗ—Г. Оряховица постигат сестрите Минка Николаева и Пена Москова. На снимката: Минка Николаева в момент на работа. Тя достига изпълнение на нормата си над 148 на сто. Снимка: П. Тарасенков

В ТРУДОВОТО ВСЕКИДНЕВИЕ

Из хубавите и светли помещения на ф-ка „Капитан Янко Николов“ в Габрово, работят съсредоточено и упорито много работници.

Всеки ден от пробивания цех № 2 излизат по над 1,300 гроби готови копчета. Тук са другарите Мара Петрова, Ралка Косталинова, Кера Гечкова, постоянни носители на званото „най-добър в професията“, които изпълняват дневната си норма 150 на сто. Тук има младежи, членове на ДСНМ, постоянни ударници, като др. Трудка Валандинова, която изпълнява нормата си 142 и сто, Петра Господинова — 140 на сто, Райчо Иванов — 202 на сто, които дават 99 на сто първокачествена продукция.

Колективът на цех № 2 се бори за по-висока производителност на труда и за високо качество на произведната продукция. В. Димитрова, дописник

ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА МАРКСИЗМА—ЛЕНИНИЗМА

Новата учебна година в системата на партийната просвета вече започва. За подготовката и партийните комитети в нашия окръг извършва голяма организаторска работа. Те направиха грижлив подбор на пропагандистите. Организирах курсове за част от ръководителите на постоянно действащите и на теоретическите семинари, а също така и за ръководители на кръжоците за изучаване на политическа икономия.

Подпомогнати бяха партийните организации при провеждането на събиранията, на които те приеха добре разработени мероприятия.

Цялото внимание на окръжния, околните и градските комитети на Партията и на първичните организации сега е погълнато от стремежа да осигурят ползуването на най-разнообразните форми и методи за обучение на комунисти и безпартийни.

Още при първите занятия за пролици правилно ли са комплектувани учебните звена, семинарите и школите и какви мерки се вземат за политическото самонаблюдение на кадрите, как е усвоено уставното задължение, партийният член систематически ... да работи за повишаването на своята съзнателност, за усвояването на основите на марксизма-ленинизма.

Никой слабост, допуснати по комплектуването на учебните звена, бяха вече посочени на състоялите се партийни събирания. Случаи за неправилно формиране учебни звена се отбелязваха в Дряновска, Еленска, Севлиево и Павликениска околии. Тези комитети следва незабавно да вземат мерки за отстраняване на допуснатите слабости от партийните организации.

Положителна страна в дейността на комитетите е външната на по-голяма конкретност в работата на семинарите. За разлика от миналите години, през настоящата са изградени няколко степени постоянно действащи семинари по една и съща дисциплина. С ръководителите на звената, които имат по-голям пропагандистки стаж, са организирани отделни семинари. В тях занятията ще се водят по предварително разработени планове по основните теми. Никой комитети предвиждат в своите планове групови консултации с пропагандистите.

Положителното в тазигодишната работа на ГК на БКП в Габрово и Търново е, че те сформираха семинари и кръжоци за изучаване на въпроси от педагогиката, марксистската философия и естетиката. Опитът на тези комитети следва добре да се изучи и пренесе в останалите комитети на окръга.

В последно време значително по-расна интересът на нашите кадри към въпросите на марксистко-ленинската политическа икономия. Затова наред с досегашните школи за икономически знания в Габрово, Търново, Севлиево и Горна Оряховица, сега и в останалите околии се откриват кръжоци и семинари за изучаване икономиката на

СТРОИТЕЛИТЕ ПРЕД СЪВЕЩАНИЕТО

Съобщението за свикване на националното съвещание раздвижи колективите на всички строителни обекти. Отчитайки досегашната си работа в изпълнение на обещанията по призива на 25-те членни предприятия, много от тях отбелязаха големи успехи.

Строителният колектив от обект „Градска болница“ в Горна Оряховица е постоянен носител на званото „обект първенец“ през настоящата година в стройрайон — Търново.

Строителният колектив на този обект посрещна съвещанието с големи трудови победи. Планът за 8-месечето е изпълнен 117 на сто. Благодарение на пестеливото изразходване на строителните материали са реализирани 146,901 лева икономии за народното стопанство. За постигане на тия успехи бригадирът на зидаро-кофражистката бригада др. Колю Александров и техническият ръководител др. Пенчо Арнаудов заслужено ще вземат участие в работата на националното съвещание, ще об-

менят своя опит и ще способствуват за набелязване на нови мероприятия за увеличаване производителността на труда и намаляване себестойността на строителните работи.

Успехи има и строителният колектив на обект „Жилищен блок“ — „Евтим Апостолов“ в гр. Габрово. Пред съвещанието той е изпълнил производствения си план и е реализирал икономии за народното стопанство 101,000 лева. Ръководителят Недко Александров с помощта на профгрупата следи всекидневно изпълнението на производствения план. На този обект бе въведена поточността в строителството, в резултат на което системно се изпълняват дадените обещания по призива.

В навечерието на националното съвещание по всички строителни обекти се разгря още по-нашироко социалистическото съревнование.

Станчо МИТЕВ,
секретар на ОКПС на работниците по строителството

С високи успехи

В националното съревнование между комуналните транспортни предприятия в страната през миналата година колективът на СП „Комунален транспорт“ в Габрово се класира на второ място, а в окръгта му на първо място. Не са малки успехите му и през настоящата година. В изпълнение на обещанията по призива на 25-те членни предприятия бе разгрято масово социалистическо съревнование.

Благодарение на това и усилията, които положи колективът годишният план за превози с товарните коли бе преизпълнен още на 30 август, а този на леките коли за 2 септември. Деветмесечният план за автомобилите бе преизпълнен още на 25 август.

С голям ентузиазъм се води съревнование между шофьорите за реализиране на най-голямо количество икономия от го-

риво. Няма нито един шофьор, който да не е постигнал успех, макар че автопаркът на предприятието е твърде стар и износен. Шофьорите Рачо Генчев и Генко Тепавичаров обещаха да реализират три тона икономия от гориво, а досега вече са постигнали над два тона и половина. Значителни успехи имат и шофьорите Цанко Лалев, Минчо Бобев, Нено Дойнов, Иван Добрев и др. Общо реализираните икономии на гориво възлизат на 18,139 кг т. е. два пъти колкото е обещаното по призива.

За постигнатите успехи има заслуга грижата за подобряването на квалификацията на шофьорите и монитори. Бяха проведени курсове за квалификация. Няма нито един работник, който да не е преминал през тези курсове. Опитът на първенците се прави достояние на всички работници. Чувствува се стремежът на всички да догонят първенците.

С увеличаване производителността на труда расте и заплатата на работниците. Средната работна заплата на шофьорите достигна 1,159 лв. месечно.

С таква опити автотранспортните работници от СП „Комунален транспорт“ в Габрово посрещат националното съвещание.

Петър Малчев, дописник

ДНЕС, 1 ОКТОМВРИ, Е НАЦИОНАЛНИЯТ ПРАЗНИК НА КИТАЙСКАТА НАРОДНА РЕПУБЛИКА

На 1 октомври 1949 година вождът на китайския народ Мао Цзедун тържествено провъзгласи създаването на Китайската народна република. Този акт означаваше пълна победа на антиимпериалистическата и антифеодалната революция в Китай. Пред 600-милонния китайски народ се откриха светлите хоризонти на социализма.

Своего освобождение от империалистическо и феодално иго китайският народ извоюва с много кръв и страдания. Повече от 100 години той трябваше да води неравна борба против обединените сили на чуждестранния империализъм и неговите вътрешни агенти — помещиците и компрадорската буржоазия. Тази негова борба премина през два основни етапа. Първият етап започва с така наречените „опийни“ войни с Англия в средата на миналия век и завършва с буржоазната революция през 1911 година ръководена от Сун Ят-сен. Вторият етап започва с образуването на Китайската комунистическа партия в 1921 година и завършва със свалването през април 1949 година на последното в историята на Китай предателско правителство — правителството на Чан Кай-ши. През този период китайският народ води под ръководството на комунистическата партия три граждански революционни войни срещу контрреволюционната клика на Чан Кай-ши и антиимпериалистическа война срещу японските завоеватели. Безусловната капитулация на Япония, в резултат на влизането на Съветския съюз във войната против Япония през август 1945 година, облекчи задачите на китайската народна революция. Така под ръководство

КАКВОТО ПОСЕЕШ, ТАКОВА И ЩЕ ЖЪНЕШ!

Опитът учи

„Който рано е засял, винаги ще бъде засмян“ — казват кооператорите от с. Дъскот, Павликениско. През 1954 г. бригадата на Димитър Тодоров зася ечемик № 85 на 20 септември. Сеитбата извърши МТС с машините си по 16 кг семе в декар. В резултат получи се по 286 кг от декар. Коопера-

торите разбраха, че предшествениците фий, лалеманция, слънчоглед и царевича дават един и същ добив при ранна есенна сеитба, като площите се наторяват през есента и през пролетта. Докато през 1954 г. те не взеха нито грам ечемик, защото през есента на 1953 г. го засяха късно, тая година ранната сеитба и получените високи добиви им осигуриха по 400 гр. аванс на трудовен.

Тази година сеитбата започна навреме. Засяват се блоковете на пролетните посеви. Засята е вече 400 декара рж. На 25 септември пета бригада зася за един ден 200 декара ечемик. Бригадата на Йордан Димитров зася същия ден 100 декара ечемик и почисти 300 декара блок от царевича. Почистени са 240 декара слънчогледови площи, 700 декара от захарно цвекло и др.

Председателят на стопанството др. Тодор Марчев е постоянно сред кооператорите и им помага да подобрят организацията на работа, за да се засее бързо и качествено.

Й. Добруджалиев, дописник

УСИЛЕНО БЕРАТ ПАМУК

В трудово-кооперативното земеделско стопанство в с. Поликраище, Г. Оряховско започна беритбата на памук. На 25 септември кооператорите от бригадата на Мария Дамянов набраха за 6 часа 2,000 кг хубав памук. Последваха ги кооператорите от втора бригада с 1,500 кг. Общо от първата беритба стопанството очаква да набере над 30 тона неомогатен памук. Първите 1,500 кг са вече преладени на „Текстилна влакна“ в Г. Оряховица. При беритбата на всеки кооператор се

Колона на първенците

Трактористът Рашко Харизанов от МТС в с. Полски Тръмбеш с трактор „ДТ—54“ е изорал на 29 септември в блоковете на ТКЗС „Първи май“ в с. Обединение 150 декара, а всичко досега 3,000 декара.

Трактористът Веселин Митев Ганчев от МТС в гр. Севлиево с трактор „ДТ—54“ е изорал досега в блоковете на ТКЗС в с. Крамолии 1,340 декара.

Трактористът Минчо Петров Спасов от МТС в гр. Севлиево с трактор „ДТ—54“ е изорал на 29 септември в блоковете на ТКЗС в с. Ряховице—140 декара.

Трактористът Ангел Георгиев от МТС в с. Полски Тръмбеш с трактор „Универсал“ на 29. IX. е засял в блоковете на ТКЗС в с. Куциня, Търновско 150 декара, а всичко досега 1,200 декара.

Трактористът Иван Митев Петров от МТС в гр. Севлиево с трактор „Зетор“ на 29. IX. е засял в блоковете на ТКЗС в с. Кормянско 110 декара.

Трактористи, следвайте примера на първенците!

Петко Владов, агроном

ВСИЧКИ НА РАБОТА

Четвърта полевна бригада от ТКЗС в с. Дичин, Търновско с бригадир Аньо Кирилов първа започна есенната сеитба. За четири дни бяха засяти 470 декара пшеница и 140 декара рж за зелено. Полевните бригади са в напредваща за час по-скорошното прибиране на пролетните култури и вече голяма част от тях са прибирани. Сега всички сили на кооператива са насочени за прибирането на царевича. Стопанството има освободени към 1,800 декара площи от пролетници. Това дава възможност всички машини на 6-та тракторна бригада с бригадир Петко Димитров да работят с пълен капацитет. Бригадирът, трактористите и прикачките са членове на кооператива. Те до един вояват за сръчна и качествена сеитба.

Семечестачната машина се обслужва от кооператора Борис Х. Филипов. Той е подготвил по свой начин лотра и я приспособил към семечестачната машина, с която семето едновременно се, поръсва с разтвор от син камък. За 8 часа машината почиства 6,000 килограма семе.

П. Спирдонов, дописник

СВЕДЕНИЕ

за хода на съревнование между околии на окръг по изпълнение на селскостопанските задачи към 29. IX. 1955 година.

О К О Л И И	Дъб. есен. орган	Пресечене на орган	Освобод. площи от				С е и т б а				
			царевича	слънчоглед	захарно цвекло	общо	пшеница	ечемик	рж	рж за зелено	
%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Габрово—селска	100	52.8	80.2	100	—	2.4	1.9	7.7	6.6	0	—
Габрово—градска	100	82	75.5	100	—	25.2	28.1	4.2	4.5	—	—
Г. Оряховица	85	64.2	47.7	77	65.3	28.9	25.5	36.1	41.2	63.2	—
Дрянов	97.9	57.5	78.3	93.2	—	5.2	4.2	14.8	3.4	11.1	—
Елена	100	66.4	82.3	95.8	4.5	8.7	8.3	12.4	11.9	0	—
Павликени	88.7	63	56.8	100	97.8	25.5	17.9	36.9	28.6	92.5	—
Севлиево	89.9	49.8	55.7	100	—	10.3	9.6	14.5	7.2	18.5	—
Търново—селска	90.7	63.2	65.9	90.8	77.5	21.9	18	37.2	12.1	31.9	—
Търново—градска	100	67.4	84.3	100	—	19.7	11.7	50.2	48.3	—	—
Общо за окръга:	90.1	64	60.6	90.2	80.3	22	18.6	33.9	15	53.9	—

И. В. Златев, дописник

Китайският народ по нов път

Главните усилия през тези пет години ще бъдат насочени за построяването на 694 големи предприятия. Основа на социалистическата индустриализация ще съставляват 156 предприятия, които се строят с помощта на Съветския съюз. Това са преди всичко предприятия на тежката промишленост. Капиталовложението в строителството на предприятията, които ще произвеждат средства за производство, ще съставляват 88.1 на сто от всички капиталовложения в промишленото капитално строителство. Пускането в експлоатация на тези предприятия рязко ще повиши равнището на промишленото производство и по-специално на снабдяването на народното стопанство с техника.

Народностопанските планове за 1953 и 1954 година са изпълнени и преизпълнени. Сега китайските трудещи се успешно изпълняват плана за 1955 година. През 1954 година в сравнение с 1952 година общото производство на промишлеността и селското стопанство се е увеличило средно с 26 на сто. Обемът на производството на съвременната промишленост спрямо обема на цялото промишлено и селскостопанско производство се е увеличил от 26.7 на сто на 38 на сто.

Значителен напредък е отбелязало и селското стопанство. Още в периода на гражданската война в освободените райони започна провеждането на аграрна реформа. Повече от 300 милиона селяни, които нямаша достатъчно или никаква земя, получиха безплатно земя. В КНР има няколко форми на селскостопанско обработване на земята — временни (сезонни) бригади за трудова взаимопомощ, по-

стоянни бригади за трудова взаимопомощ и селскостопански производствени кооперации. Има и известен брой колхози. Наред с това държавата изгражда мрежа от големи модерни държавни земеделски стопанства. В помощ на селското стопанство държавата създава и голям брой машино-тракторни станции.

Голям напредък са отбелязали просветното дело и здравеопазването. През 1953 година броят на учащите се в Китай е достигнал 89,586,000 души. Преди освобождението в Китай много често имашаха страшни епидемии — холери, чуми и др. Сега благодарение на положените грижи от народната власт, този страшен бич на китайския народ е ликвидиран. От 1949 година досега например не е отбелязан нито един случай на заболяване от холера.

Постигнатите от китайския народ досега успехи и ясни перспективи за бъдещето му показват, че избраният от него преди шест години път е прав път и че никой не е в състояние да го отклони от него. Китайският народ, под ръководството на Комунистическата партия, смело върви по пътя на социализма. Изпълнението на набелязаните от Партията и Правителството задачи все повече укрепва диктатурата на народната демокрация в Китай, засилва отбранителната способност на страната, създава здрави основи за повишаване благосъстоянието на народа — превръща Китай в гранитна опора на мира и социализма в Азия и целия свят.

Българският народ пожелава от сърце нови по-големи успехи на китайския народ в борбата му за мир и социализъм.

ПАРТИЕН ЖИВОТ

МЕЗАБАВНО ТРЯБВА ДА СЕ ОТСТРАНЯТ СЛАБОСТИТЕ В УЧЕБНИТЕ ФОРМИ

Тази година в Еленска околия ще работят около 140 учебни звена. Едновременно с партийната школа, която бе открита миналата година, в града ще функционира нова — тригодишна школа. В нея ще се учат 45 души. Освен тези звена ще има постоянно действащи семинари за пропагандисти, семинари за изучаване трудовете на Ленин и Сталин, както и младежка школа с 30 участници.

В сравнение с миналата година сега са обхванати повече хора в системата на партийната просвета. Почти навсякъде е спазен принципът на доброволността при комплектуването на учебните звена.

За първия учебен ден са напълно готови партийните организации в тр. Елена и селата Стеврек, Миндя (селска), Костел и Беброво. Там участниците в учебните звена знаят кои са техните пропагандисти, помещенията, в които ще се водят занятията, техническите отговорници, които ще се грижат за отоплението, за посещението, за чистотата в учебните стаи и др.

В някои централни селища, като Дрента, Буйновци, Константин, Кипилово и др. подготовката на откритието на учебната година изостава. Помощта на инструкторите на ОК на БКП е недостатъчна. Те

не са осигурили конкретна и близка помощ. Някои партийни секретари формално се отнасят към подготовката на новата учебна година. В с. Дрента партийният секретар е предоставил изцяло работата за подготовката на учебната година и комплектуването на звената на един от комунистите — служещ в съвета.

Има организации, като тези в средното училище в Елена, в селата Дединци, Шилковци, Яковци и Палици, в които не са подбрани подходящи пропагандисти.

В едно от учебните звена в с. Палици, с пропагандист Рашо Иванов, повечето от участниците са горски работници. Обстоятелството, че работните им места са на 10 — 15 км от селото изключва възможността за редовно посещаване на занятията. По-добре би било, ако те бяха включени в отделни звена на самите обекти.

Предстоящи са първите занятия на всички учебни форми. Те ще покажат още редица несъобразности, допуснати при комплектуването им. Нужно е веднага партийните бора да направят оценка на работата и отстранят слабостите.

Ст. Александров
наш спец. пратеник

Учебната година е открита

Партийната организация при Градския народен съвет на Депутатите на трудещите се в Търново навреме сформира три просветни звена — два кръжока за изучаване историята на БКП — първа и втора година и един по политическа икономика. В тях ще се учат общо 63 души — комунисти и безпартийни. Навреме бяха определени и пропагандистите.

При комплектуването на звената напълно бе спазен принципът на доброволността. Това се постигна, като членовете на партийното бюро и пропагандистите се срещнаха по няколко пъти с кръжочниците.

На тържествено събрание, което се състоя на 24 септември, бе открита новата партийна учебна

година. Доклад за значението на организираното изучаване на марксизма-ленинизма изнесе членът на партийното ръководство др. М. Михайлов. Набелязани са контролни мерки. Предвижда се да се провеждат всеки месец производствени съвещания с учащите се, бюрото редовно да изслушва информацията за работата на звената, да се въведе по-добра предпоставка за присъствието и отсъствието на слушателите и други.

За да бъдат улеснени в работата си както пропагандистите, така и слушателите, партийната организация набави два албума по история на БКП. Предстои започването на първите редовни занятия.

Д. Пашова

ГОТОВИ ЗА ПЪРВИТЕ ЗАНЯТИЯ

В петте учебни звена, комплектувани от партийните организации в с. Козарево, Г. Оряховско са включени 75 членове на БКП, БЗНС, ДСНМ и безпартийни — добри производственици.

Трите партийни организации се съобразиха с желанието на слушателите.

Сийка Денева
наш окол. дописник

С ТРЕПЕТ ОЧАКВАТ ПЪРВИЯ УЧЕБЕН ДЕН

Предстои откриването на съюзната учебна година. В дружествата на ДСНМ се работи напрегнато. Повече от тях в гр. Севлиево са готови за първия учебен ден. Такова е и дружеството на ДСНМ при електрокабелната фабрика „Ненко Илиев“. Членовете на дружествения комитет и активистите беседваха с младежите за включването им в ония кръжоци, в които те желаят да се учат. Изградени са две учебни звена — кръжоци за изучаване историята на БКП първа година, в която участвуват 25 члена и — втора година — с 16 члена. В партийните звена ще се учат 4 младежи.

Всички кръжочници са си набавили вече необходимите помагала — учебници и тетрадки. Проведена е среща на пропагандистите със слушателите. Определени са вече помещенията и част за започване на занятията.

Младежите и девойките от електрокабелната фабрика „Ненко Илиев“ с радост очакват първия учебен ден. Съюзната учебна година ще помогне да се укрепят още повече дружеството на ДСНМ като школа за комунистическото възпитание на младежите.

Стефка Владова

НА ПАРТИЙНИ ТЕМИ

Да възпитават и просвещават хората — такова е неотменното задължение на партийните организации

Политиката на Българската комунистическа партия, която е насочена към по-нататъшен подем на социалистическото строителство и рязко повишаване на народното благосъстояние се осъществява със съществена творческа дейност на широките народни маси от града и селото. Затова Партията е дълбоко заинтересована трудещите се да разберат целите и съзнателно да работят на партийната политика, да се борят с всички сили за нейното осъществяване.

Основно средство за издигане съзнателността и активността на трудещите се, за правилното възпитание на ръководещите кадри в борбата за построяване на социализма е идеологическата работа на Партията, най-широкото разпространение на животворните идеи на марксизма-ленинизма.

Горнооряховската околийска партийна организация полага системни грижи за партийната просвета, за обучението и възпитанието на комунистите. Порасна интересът на комунистите към изучаването на марксизма-ленинизма. Ежегодно се увеличава броят на учащите се в политшколите, кръжоците, вечерните школи и семинарите

Никола ОВЧАРОВ
секретар на ОК на БКП — Г. Оряховица

Подготовката на учебната година в системата на партийната просвета ОК на БКП — Г. Оряховица започна отрано. След като изслуша доклад оценка за резултата от учебната 1954/55 година бюрото при мероприятия за подготовката и на новата 1955/56 година. То насочи партийните организации към комплектуване на учебните звена, при спазване принципа на доброволността.

За пръв път тая година в града и по-големите села ще бъдат сформирани около 20 кръжока за изучаване на политическа икономика и няколко по диалектически и исторически материализъм. За разлика от друга година сега се обръна по-сериозно внимание на самообразованието, особено за градския актив.

Основа за успеха на цялата партийна просвета околийската партийна организация вижда в своята работа с пропагандистките кадри. Подборът и съставът на пропагандистите, тяхното обучение и възпитание определят насоката на партийната просвета, нейното идей-

В НАШИТЕ УЧИЛИЩА
Пред отчетно-изборните събрания

Отново звънна училищният звънец на ЦСУ „Априлов“ в Габрово. Не минаха и 10 дни от първия учебен ден, а в коридорите и класните стаи се появила уредените къртове, цветя, лозинки и др.

Още с влизането в гимназията пред посетителя излъчва бистрота на родоначалника на първото новобългарско училище В. Е. Априлов, а над него написан: „Ако българите видят някога свои добре уредени училища и народна литература, то това ще се постигне само чрез изучаване на своя собствен език, с помощта на руските и славянските книги“. (Априлов). А по-нататък са портретите на борците против фашизма, учили тук — Петко Евев, Асен Халачев, Райко Дамянов, Иван Райков, Лаво Драгиев и др. На видно място са поставени ликовите и на отличниците на училището, получили през 1953 г. златни и сребърни медали — Тотка Велчева, Добрич Добрев и Нелка Хаджистефанова.

Още с започването на новата учебна година започна и подготовката за отчетно-изборните събрания, на които ще се прецени работата през миналата учебна година за овладяване на дълбоки и трайни знания, дневния режим, извънкласните мероприятия и пр. За целта укомът проведе заседания, на които бяха обсъдени въпро-

сите за отчетните събрания. Членовете му бяха разпределени по дружества. Осмислените класове проведоха събрания с доклад на тема „Задължително на ДСНМ в борбата за високи и трайни знания“. Започнаха да подготвят докладите си и дружествените бора при IX „а“, IX „б“, X „г“, XI „д“ и други класове в светлината на решенията на Третия конгрес на ДСНМ.

Докладите на IX „а“ клас със секретар Маргарита Начева, на IX „б“ клас със секретар Надежда Калчева, са готови. Докладът на дружественото бюро на IX „б“ клас със секретар Даринка Ковачева е критичен. Отражени са всички по-важни моменти из живота на дружеството, помощта на по-силните ученици Цанка Караманлиева, Катя Райкова към Лилияна Стефанова, Стефана Славчева и др.

В подготовката участвуват и учителите. Особен интерес проявяват преподавателите Славка Новакова, Виделова, Станева и други.

Тази подготовка, интересът, който се проявява към отчетно-изборните събрания на организацията на ДСНМ при ЦСУ „Априлов“, ще допринесат за подобряване на учебно-възпитателната работа в училището.

Методи Иванов

Общжитие за учениците

В миналото много деца от малките села на Килифарския район Наювци, Ялово и др. в които няма прогимназия оставаха с образование само до IV отделение. Тези, които искаха да завършат прогимназия, трябваше да наемат квартири в с. Килифарово или да извървяват сутрин и вечер по 3-4 км път. И обикновено малцина излизаша на тия условия — или съвсем спираха училище, незавършили прогимназия, или изоставаха с успеха в училище.

Народната власт не остави без внимание учениците от отдалечените села и махали. За учениците от горните села в Килифарово е открито общежитие. В него са приети 16 деца, а предстои да влязат още. Създадени са добри условия за работа. Спалните са обзаведени с хубави легла, дюшеци, чаршафи, юргани и пр. Установен е режим, който допринася за успеха и дисциплината на учениците. Отоплението и осветлението е за сметка на държавата.

През деня учениците имат три часа задължително занимание с уроците, а и в останалото време те пак четат. Възпитателите др. Георги Бахчеванов постоянно е между тях и им помага. В заниманията при питомците той е включил и най-слабите ученици по успех от Килифарово, които контролира и им помага в подготовката на уроците.

Стремжът ми е да осигури на учениците от общежитието успех по-висок от този на класовете — говори др. Бахчеванов. И той е убеден, че ще постигне това.

Всички членове на общежитието са включени в кръжоците и там се отличават с особен интерес.

За тях има открит стол, като персонално е платен от държавата, а студентите се грижат за доставката само на продуктите.

Такава са грижите на Народната власт за децата на трудещите се от малките села. Те нежат тия грижи и ще се отплатят с упорит труд и отличен успех.

Дончо Куцаров

Грижа за пионерския дом

Новата учебна година донесе нова, голяма радост на пионерите от Севлиево. В града ще се открие пионерски дом. В него те ще намерят приятни културни занимания. В различни кръжоци, които ще се създават, те ще разширят познанията си по най-любимите си учебни предмети. Пионерският дом е в процес на обзавеждане. Учениците от турското училище „Ахмед Татаров“ на пионерски сбор решават да поемат вътрешното му озеленяване.

— Аз ще донеса най-хубавата саксия, защото този дом е наш, в него ние ще учим — заявява малката Севим.

Примера на Севим следват и Махмуре Расимова, Мюзеян Реджепова, Ахмед Азисов и други.

Турските пионери изпращат писма до всички пионерски дружини в града, с които ги приканват да последват техния пример.

Първите саксии с живи цветя са вече събрани. Ръководството на пионерския дом се радва на тази хубава инициатива. То върва, че примерът на турските пионери ще бъде последван, за да може Домът по-скоро да се обзаведе.

В. Събев

ОБЛОГ

Внучето (скача)

Дядо (смей се, скача бавно)
Ура!
Внучето (радостно)
Хайде, почваме игра!
Я дигни една крак
и подскачай с мене в такт.
Ей-туй, ей-туй скачай, дядо.
(Подскача на един крак)
Дядо (опитва се да скача)
Внучето

Ще се спра, но ще заплача.
Дядо
Е-е-е, че бива ли така?
Ще те заболяят крака.
Внучето
От това не се боя,
туй не мога да стоя.
(Подскача)

Дядо
Казвам ти: така не бива.
Внучето
Щом седа ми се доспива.
(Подскача)

Дядо
Ако някой ни подслушва,
ще му дойде и до гуша.
Внучето (умолително)
Моля ти се, добри дядо,
подскачи, викни ура!

Васил СТОЙНОВ

Из историята на родния край

ТЪРГОВИЯТА ВЪВ ФЕОДАЛНА БЪЛГАРИЯ

През XIII и XIV век независимо от натуралния характер на стопанството търговията в България била значително развита.

Много от селищата на феодалините имения се самозадоволявали със собственото си производство, но въпреки това, връзките между града и селото се налагали и разраствали. Градовете, населени със занаятци, чиновници, войници, духовници, не могли да се развият в условията на затвореното стопанство. Те се нуждаели от храни, суровини, селскостопански продукти, а селата — от занаятчийски и други произведения от града.

В градовете размяната се извършвала на основните селмински пазари (гържища), където населението се стичало. Пазарища са ставали и в така наречени села на търговци. Такава били организирани и от отделни феодалини владетели, но главно от манастирите. От своите обширни феодалини владения те получавали в голямо количество селскостопански продукти, които се стремели да продават. В определени дни от годината, обикновено големи търговски празници, манастирите устройвали цели панаири, които били много добре посещавани и носели големи доходи на манастира.

Освен самите производители, които носели и продавали своите стоки, имало и закупници-търговци, известни под името „купици“.

Най-често вътрешната размяна се извършвала в натура — стока срещу стока. Разрастването на търговията наложило паричното обръщение. Българските монети влезли в употреба от средата на XIII век.

Но сериозна съпка за разрастването на вътрешната търговия била феодалната раздробеност на държавата. Многобройните и различни такси, заплащани при преминаване на мостове и кръстопътници, при излагане стоките за продажба и пр. затруднявали производителите и търговците. От друга страна, селяните отделяли голяма част от добивите за феодала или цари, което им отнемало възможността да бъдат редовни доставчици на пазара.

През този период значително развита била и външната търговия, особено през управлението на Иван Асен II. Развити били търговски отношения с Дубровник и италианските републики Венеция и Генуя. Българските черноморски пристанища водели оживена въносно-износна търговия с Венеция, докато във вътрешността търгували дубровничани. От България били изнасяни зърнени храни, вълна, кожи и др. суровини, а се внасяли всякакви вид италианска манфактура, разнообразни скъпи материали, сребърни и златни предмети, украшения и оръжия, необходими за нуждите на господстващата класа.

Дубровничани поддържали търговски отношения с България от векове, но те особено се разраснали през царуването на Иван Асен II. След победата при Клокот-

ница (1230 г.) дубровнички търговци се явили пред българския цар, за да уреят стопанските си връзки. Тогава България излязла през Дрещ на Адриатическо море и поставила в известна зависимост далматинската търговия на Дубровник. Освен това, всички по-важни търговски пътища влизали в българските граници. В резултат на преговорите Иван Асен им дал грамота, в която между другото се казва: „Дарството ми дава тая грамота на цялата Дубровнишка област, на любезните и всевни гости на царството ми, да ходят по всяка област на царството ми, с каквато и да било стока... Навсякъде да купуват и продават свободно без всякакви пакости... Който им възпакошти в нещо или приключи, или на пазарища, или където и да било, според закона на митата, той да знае, че е противник на царството ми и милост няма да получи, а голям грях ще претрпи...“

Тази грамота е едностранен държавно-правен акт, типичен за времето, с който се давали никому известни права или привилегии.

През 1253 година при Михаил Асен между България и Дубровник бил сключен договор, с който българските търговци получили правото да достват от Дубровник скъпи платове, златни и сребърни украшения.

През втората половина на XIII век търговските връзки с Дубровник били почти прекъснати, а се засилила търговията с венецианци и генуезци. Известна е латената от Ив. Александър на венецианските дарствена грамота, в която се казва: „... Всички венециански търговци могат свободно и сигурно да идват и да си отиват със своите кораби и стоки по цялото наше царство здрави и безпечни“.

Известен е и договорът между дубровничанския княз Иванко и Генуя, сключен през 1387 г.

България търгувала също така с Византия и страните от Централна Европа. В страната имало търговци-чужденци от най-различни националности: италианци, гърци, евреи и др.

Най-заинтересовани от чуждестранните търговци били царският двор, висшето духовенство и боярите, които купували скъпите вносни стоки, недостъпни за останалото население. Царският двор оказвал голямо гостоприемство на чужденците, „скъпите гости“, които винаги носели на владетелския разкошни подаръци.

Столицата на феодална България Търново била важен търговски център. Тук през XIII и XIV век имало чуждестранен квартал — Френк хисар.

С падането на България под турска власт се прекъсвало с векове нормалното стопанско развитие, прекъснали се и процесът на оформяване на търговската класа.

Р. ПЕНЕВА
асистент в окр. музей

НАРОДНИТЕ СЪВЕТИ СЕ ОТЧИТАТ

Все повече избиратели присъствуват на отчетните сесии на народните съвети на депутатите на трудещите се. По-смели са критичните бележки по дейността на съветите, по-ценни са предложенията за подобряване на работата. Това спомага съветите по-успешно да разрешават наболените въпроси, по-целенасочена да бъде тяхната работа.

Салонът на градското читалище „Н. Й. Вапцаров“ бе препълнен с множество избиратели и депутати, дошли на сесията на ГНСДТ в Севлиево на 21 септември. След доклада на председателя на ГНСДТ др. Ст. Гечев, гражданите справедливо критикуваха незадоволителната работа на съвета и неговите депутати.

На сесията на МНСДТ в с. Дичин, Търновско, състояла се на 15 септември т. г., беше разгледан въпросът за подготовката за есенната кампания. В доклада бяха отчетени миналогодишните слабости и набелязани някои мерки. Много предложения дадоха и избирателите за ускоряване на сеитбата. Между тях е и предложението на агронома др. Аспарух Шенев за

ремонтване на всички конски селки, с които да се направи сдечка и се сее тесноредово.

Критичен беше докладът на сесията на ОНСДТ в Дряново, състояла се на 13 септември. Сериозно беше критикуван председателят на изпълкома на МНСДТ в с. Белица, за гдето е изнесъл доклад за културно-масовата работа на Отечествения фронт, без той да е отчетан и разгледан от изпълкома, а само от бележки.

Постигания в работата си има и ГНСДТ в Трявна. Но сесията състояла се на 17 септември, отчете и много от грешките, които са били съпътна в работата. В някои служби на съвета ръководството все още се осигурява по телефона или с писма.

Слабо звено си остава снабдяването на населението със зеленчуци и плодове.

Депутатите препоръчаха да се уреди снабдяването, като поне едно трудово-кооперативно земеделско стопанство открие магазин в Трявна.

(По дописки на: М. Айбъндиев, П. Спирков, Г. Петров и С. Савов)

В началото на септември бе организиран курс с новите пропагандисти. Те изслушаха лекции по основни въпроси от историята на БКП и КПСС.

Постоянно действащите семинари много подпомагат пропагандистите. През настоящата година, имащи предвид опита от миналата година, подбрахме по-добре подготвени ръководители на семинарите. И тази година, ръководители на семинари бяха др. Стефан Бъчваров, Моско Дидов, Мара Попова и др. Те добре владеят материала, подготвят се старателно и с тази си дейност увеличат пропагандистите. Занятията в семинарите им преминават интересно, онагледяват лекциите си, дисциплината е добра. Те отрано започнаха да се подготвят за изнасяне на първите си лекции.

В програмите на семинарите се предвиждат методически лекции, доклади и информации от секретарите на комитетта по текущи партийни задачи.

За ръководството на социалистическото стопанство и за успешното осъществяване на икономическата политика на Партията и народно-демократичната държава необходимо е нашите кадри добре да овладяват икономиката на държавата и на ТКЗС.

Ръководейки се от това разбирание комитетът прие решение да се открие вечерна партийна школа по политическа икономика, която през тая година ще има 2 курса — I и II. Освен нея ще има тригодишна школа за изучаване историята на

БКП и КПСС — I и II курс и две школи за пропагандисти. В тях ще се учат ръководители на предприятия, учреждения, инженери, агрономи и др. За лектори са определени най-подготвените другари от комитетата.

За теоретическата и деловата квалификация на партийните секретари, както миналата година, така и сега се предвижда да работят курсове и семинари. Под контрола на ОК на БКП, ОНСДТ редовно организира семинари с председателите и секретарите на изпълкомите на МНСДТ и ръководещите кадри на ТКЗС и МТС.

Задачата, да се разширява и внедрява изпитаният метод на самостоятелно изучаване на историята и теорията на марксизма-ленинизма, да се помага на самообразоващите се не е стояла с необходимата острота пред работещите в отдел „Пропаганда и агитация“ и партийния кабинет през миналата година.

Оценявайки тази своя слабост, околийският комитет взе мерки. През тази година броят на самообразоващите се се увеличи. Подбрани са хора, които наистина имат умение да работят за повишаване на своята марксистко-ленинска съзнателност в тясна връзка с практическата си работа.

Партийният кабинет се стреми да подпомага ръководителите на семинарите и методистите. Неговата работа обаче далеч не отговаря на нарасналите нужди и изисквания на живота. Той още не е станал истински център на

пропагандата на марксизма-ленинизма. Миналата година в помощ на пропагандистите и самообразоващите се се изнасяха лекции на 5 пункта — Камен, Стражица, Г. Оряховица, гара Горна Оряховица и Лясковец, а тая година ще се изнасят в 15 пункта. За лектори са привлечени най-подготвените другари.

През тая година бюрото обръна сериозно внимание върху повишаване марксистко-ленинското образование на кандидат-членовете на БКП. Всички кандидат-членове са включени да се учат в учебните звена.

За запознаване на трудещите се с великото марксистко-ленинско учение през годината в редица села — Стражица, Крушево, Поликраище, Джулюница и др. редовно се провеждаха открити партийни събрания, а това спомогна в тия селища успешно да се изпълняват стопанските задачи.

За повишаване идейното и теоретическо равнище на трудещите се партийните организации подпомагат организациите на Отечествения фронт, на ДСНМ, за създаване на повече читателски групи и кръжоци, за включване повече труженици в тях.

Въпреки тия постижения, партийната просвета в околията изостава от изискванията на задачите, които постави Шестият конгрес на БКП. Съзнавайки това, ОК на БКП взема решителни мерки за по-нататъшното подобряване работата и повишаване равнището на партийната просвета.

Трибуна на стопанския ръководител

Ролята на стопанския актив

Ив. Ив. КЪНЕВ

директор на ф-ка „Балкан“ — Габрово

Ритмичното изпълнение на плановете по всички показатели е ръководно начало, цел в работата на всяко стопанско предприятие. Нейното достигане предполага високо, мъдро ръководство, а такова без съдействието на колективния ум не може да се осигури. Ето защо добрата работа със стопанския актив е от решаващо значение за успехите на всяко предприятие.

Ф-ка „Балкан“ в Габрово бе едно от изоставащите предприятия. Днес, без да се отричат съществувалите слабости, колективът на фабриката изпълнява своята производствена програма ритмично и по всички показатели. За това, разбира се, много голям дял се пада на активната работа със стопанския актив.

В стопанския актив при предприятието ни се включват гл. инженер, началниците на цеховете, сменните майстори, заместник директорът, началникът на материалното снабдяване, главният счетоводител и началникът на плановия отдел. На заседанията в зависимост от разглежданите въпроси участвуват и други, проявили се добре в планирането, отчитането, рационализаторството и др. На съвещанията обязательно присъствуват: партийният секретар, председателят на профкомитета и секретарят на ДСНМ.

Материалите по въпросите, които се разглеждат в дневния ред предварително се раздават на другарите, за да се запознаят с тях по-задълбочено. Препоръките от

съвещанието със стопанския актив обикновено се възприемат и се оформят като план за работа или в заповед на директора.

Същността в работата на стопанския актив се изразява в това: да разкрие причините за несполуките и да даде препоръки за тяхното отстраняване. Това се постига без много трудности, тъй като в този актив участвуват специалисти, под прякото ръководство на които се изпълнява техпромфинпланът на предприятието, тези, които са сред производствениците и получават техните препоръки. Другарите от стопанския актив са тия, които събират опита на всички, които всекидневно, всекичасно са принудени да мислят, да обобщават опита, да търсят пътища и средства за системно изпълнение на възложените задачи.

През месеците януари и февруари предприятието не изпълняваше плана и обещаеният си за снижаване на себестойността. Възприемат се поставен на обсъждане на специално съвещание на актива. След като се поразчепка работата, разкриха се причините за преразхода и се посочи вината и отговорността на всеки. Замислено се изказаха много други и дадоха удачни предложения за ликвидиране на преразхода. Направена бе критика на електротехниците. В резултат на това последните се запретнаха

за работа. Проведах редица мероприятия, извършвани в началото на годината организационно-технически мероприятия, като: премахнаха празните ходове на моторите при старите флуерни машини; преустрои осветлителната мрежа с оглед, когато е облъчително и се налага да горят лампите, тези, които са към прозорците, да се гасят без да се пречи на производството; свързаха моторите с по-голяма от необходимата мощност от трифазен ток и много други. Това доведе до подобрене на косинус фи от 0.81 във втора подстанция на предприятието на 0.85, а в първа на 0.94, с което значително се подобри факторът на мощността. Благодарение на това предприятието получи по-евтина енергия и само от това започна да икономисва от 12,000 лв. до 37,000 лв. на месец.

Партийното ръководство постоянно се стреми да помага на директора за разрешаването на важните въпроси чрез колективния ум и следствие на това имаме успехи в това направление. Ф-ка „Балкан“ вече изпълнява плана за производителността на труда с 1 — 2 на сто повече от предвиденото и към края на м. август има 124,000 лв. свръхпланово снижение на себестойността на преждите, което е повече от предвиденото до края на годината.

Постигнатите успехи в изпълнението на плана са резултат преди всичко на добрата работа със стопанския актив.

МЛАДО ТРУДОВО СЕМЕЙСТВО

Др. Митю Калчев Пълевски от ф-ка „Евтим Апостолов“ в Габрово е добър младеж, работи съзнателно, а и от обществени задачи не бяга.

— Ех, де да имам в бригадата си все такива хора като него, чудеса сякаш да правим! — говори секционният му майстор Стойчо Милчев.

И действително, високи са производствените успехи на Митю. Той изпълнява плана си всеки месец над 150 на сто, стреми се да произвежда само качествена продукция. Затова редовно е възнаграждаван и с трудови отличия. От дълго време е носител на званието „най-добър в професията“ и се стреми да остане такъв.

Млад работник е Митю, 27 годишен, а много неща може да разкаже. Болка свива сърцето му, когато си спомни за своето нерадостно детство. Нима може да забрави мрачните си детски дни, когато е два 10 годишен през 1939 г. останал сирак? Още оттогава беше принуден да слугува на чорбаджиите от родното си село Угърчин, Ловешко. Босоногоото момченце по цял ден тичаше след чужди добитък, за да изкарва хляба си. Не бяха много деца — само две, а родителите им не можеха да свържат двата края. Земята им не достигаше, а над всичко отгоре мравестните деца останаха без майчин грижи.

Доиде Девети септември 1944 година. Свободата изгря. Настана

по-хубав живот за трудовите хора, по-хубав стана животът и на Митю. Той завърши едногодишен курс за сградостроител в гр. Плевен, поработи известно време като такъв, но нещо го телеше към индустриалното предприятие. В казармата се събра с другари от различни фабрики и заводи. Те му разказаха за своята работа, за живота си. Желанието на Митю да стане фабричен работник още повече нарасна и когато изпълни дълга си към Родината, той по стъпки на работа във ф-ка „Евтим Апостолов“ в Габрово. Отначало започна работа на машини за изпирване на вълнени платове. Трудностите не го уплашиха. Скоро усвои опита на по-добрите производственици и след няколко месеца вече заработи като човек с дългогодишен опит. По-късно младият работник премина на по-сложна машина за изчистване дребна.

Във фабриката се запозна с младата тъкачка Мара Стойкова. И тя беше добра производственица и активистка на ДСНМ. С всеки изминат ден те започнаха да се чувствуват все по-близки, привързаха се един към друг, докато през м. май т. г. сключиха граждански брак.

Младото семейство заживя щастливо. Предприятието му осигури жилище. Скоро Митю и Мара обзаведоха своя дом. Купиха си готварска печка, спалня, гардероб и още много неща, необходими за едно семейство.

Изминали са само четири месеца, откакто те свиха семейно гняздо, а ако влезете в техния дом ще помислите, че всичко това, което са си купили, е събрано с години. Сега младите съпрузи си помагат в живота и заедно работят в производството. Мара започна да работи също на дребна машина точно до Митювата и двамата си помагат в работата.

Ако едни говорят, че те са добри производственици, други подчертават, че са и добри общественици. Митю е член на ЗК на ДСНМ — отговаря за културно-масовата работа, а другарката му доскоро беше партийен отговорник в тъкачния цех, а сега е член на цеховия профкомитет. Те не престават работят за своето политическо израстване, обичат да четат, активно участвуват и в евентуална за политическа просвета. Мара е член на Партията. Митю и той е подал документи, за да бъде приет за кандидат-член.

Когато се приберат в своя дом, двамата често сядат край новата маса, помагат си в изпълнението на задачите, поставени от организациите, в които работят. Пишат доклади, правят планове, четат вестници и обсъждат прочетените книги.

Щастливо е младото работническо семейство.

Тотка Илиева
Енчо Николов

За образцово пътно поддържане

Борбата за предсрочно изпълнение на строителните и ремонтните планове винаги е стояла като първостепенна задача пред колектива на Окръжно пътно управление в Търново.

Резултатите от проявяваната инициатива, от включването на 95 на сто от работниците в съревнованието са много добри. Години наред Окръжно пътно управление се е нареждало на едно от първите места в страната за изпълнение на плановите си. През 1953 година то стана носител на переходното знаме на ГУП при МС и ЦК на профсъюза на работниците по строителството. Тази година за изпълнение на плана си към м. август е отново на първо място в страната.

Ние се присъединихме към призива на 25-те членни предприятия от София и Софийски окръг и изпълняваме дадените обещания. Околийско пътно управление в Елена при обещание да снижи себестойността на строителството през 1955 година с 28,500 лева досега е реализирало снижение 115,000 лева. Не по-малки резултати имат и управленията в Габрово, Павликени и Дряново.

Наред с изпълнението на плановете и обещанията си, нашите колективи по управлението подеха през 1953 г. инициативата за образцово кантонерски участъци. Това беше ново в пътното поддържане, което трябваше да донесе десетки хиляди левове икономия на народното стопанство.

Първите образцови участъци се появиха в Павликенска, Севлиево и Еленска околии. Те се от-

личават от другите участъци с много добре изкърпена и редовно опсечана настилка, с оформени банкети и изправни окопи, почистени сервитутни ивици и образцово поддържани и пазени дървета.

Шофьорите, а така също и пътниците изпитват истинско удоволствие, когато пътуват по такива кантонерски участъци.

Движението сред кантонерите в окръга за поддържане на образцово кантонерски участъци с помощта на профсоюзните и административно-техническите ръководители разраства. Като първенец в това отношение се наложиха кантонерите Вачо Ангелов от ОПУ Павликени, Тотю Белчев и Иван Василев от ОПУ Севлиево, Стефан Н. Минчев от ОПУ Елена и десетки други.

За да се обмени опит и да се укрепи още повече новият начин на работа сред кантонерите, по инициатива на ОКПС и Окръжно пътно управление през м. август т. г. се проведе срещи във всяко околийско пътно управление, на които най-добрите кантонери разказаха за своя метод на работа.

На 17 септември бе свикано и окръжно съвещание. То се състоя в участъка на кантонера Стефан Николов Минчев по пътя между Марян — Руховци в Еленската околийско пътно управление. На него др. Минчев разказа своя опит. Станаха много оживени разисквания, от които пролича високо разбиране значението на разисквания въпрос и амбиция за подобряване на работата.

Вече се направиха опити за поддържане във образцов вид и на цели пътни артерии в Дряновска, Еленска и Павликенска околии.

Драган В. Стоянов



Стефан Николов, Васил Георгиев и Илия Михайлов от с. Драгижево, Търновско товарят вагон с грозде „Болгар“ за братска Полша.

НОВИ ЧЛЕНОВЕ НА ТКЗС

Наскоро трудово-кооперативното земеделско стопанство в с. Стражица, Г. Оряховско прие голяма група селяни за членове на ТКЗС. След приемането им започнаха да постъпват заявления и от други стопани, безпартийни, които изявяват желание да станат кооператори. До сега са подали заявления още 10 земеделски стопани. И техните заявления ще бъдат разглеждани от общо кооперативно събрание.

Н. Р. Нойков

НА ДЕНОНОЩНА ОРАН И СЕИТБА

Откъдето и да мине човек през кооперативните блокове на ТКЗС в с. Б. черква Павликенско не може да не дочуе буботенето на тежките и леките трактори, които от ранна утрин до късна вечер порят полната земя. Успешно засяване на пшеницата започна преди няколко дни. Към 1,000 декара площи ще бъдат засети по кръстосан начин и тесноредово. На ден се засяват по 350 — 400 декара. Трактористът Веселин Пенев зася за един ден 140 декара пшеница.

Към 26 септември механизаторите от осма тракторна бригада са засяли общо 500 декара пшеница и 700 декара ечемик. Освободените до сега площи са изорани. От няколко дни трактористите Тодор Николов и Димитър Банов преминаха на денонощна оран.

Петър Н. Иванов, дописник

ПОЛУЧАВАТ АВАНС СЛЪНЧОГЛЕД

Благодарение на грижите на кооператорите от ТКЗС в с. Правца, Г. Оряховско и на прилагането на агротехническите мероприятия, слънчогледът, който се прибира с комбайна на МТС в Г. Оряховско, даде средно по 160 кг семе от декара.

От първото овършно слънчогледово зърно, след като отчете държавните доставки, стопанството разплати по 300 грама аванс срещу изработените от кооператорите трудови дни.

Атанас Димитров, дописник

Кратки вести

За два дни с помощта на трактористите Борис Нелевски и Тодор Ангеловски кооператорите от с. Хотница, Търновско засяха 290 декара.

На 23 септември кооператорите от с. Бутново, Павликенско прибраха сирената от площ 421 декара, като получиха по 355 кг средно от декара.

Двадесет и шест служители на ОНСДТ — Търново освободиха на 25 септември 4 декара площ на ТКЗС в с. Ветрини, като извадиха 6 тона захарно цвекло.

50 хиляди километра измина без ремонт с товарната си кола „Молодка“ пофюрт Атанас Герчев от РКС Павликени. Той полага големи грижи за поверената му кола.

Бригада от МТС — Павликени обора на 25 септември от 10 декара 4,300 кг сирената в с. Лесичери. Бригадата на Димитър Тончев от стопанството набра за 3 дни 53 тона грозде за износ. На 23 септември в избора се направи пробно ронене на грозде за преработка.

(По дописки на В. Л. Дечев, М. Йорданова, Ив. Тодоров, П. Иванов и А. Тончев).

СЪВЕТИ НА СПЕЦИАЛИСТА

МЕНТАТА НАЙ-НОВАТА ДОХОДНА КУЛТУРА В ОКРЪГА

почвата се засушава, корените трудно поникват, а в някои случаи не могат и да поникнат. При пролетното засаждаване растенията се развиват по-слабо и по-късно, в резултат на което се получават ниски добиви през първата година.

При напите условия винаги трябва да се предпостави есенното засаждаване, което се извършва през месец октомври. При неговите корените още през есента се изкореняват, прекратват добре зимата и напролет рано се развиват. Растенията използват зимната влага, бързо израстват и още първата година може да се получи голяма растителна маса и повече ментово масло.

Ментата трябва да се засажда на добре подготвена почва, на която е извършена дълбока оран. Преди нея се внесат на декара 2,000—3,000 кг добре утляна оборска тор. Торенето може да стане и на предшественика. По този начин се увеличават не само листната маса, но се повишава и съдържанието на ментовото масло в листата, подобрява се качеството му.

Мастото, където става засаждаването, предварително се набраздява на разстояние 60—70 см. На дългото на браздите се нареждат коренищата едно до друго. След това браздите се заравят с мотика или с плуг на дълбочина 5—6 см.

Засаждането може да се извърши и ленточно, като разстоянието в лентите е 25—30 см, а между тях 60—70 см.

За да се получат повече листна маса и ментово масло, е необходимо да се ползват добри грижи за растенията по време на вегетацията. Ментовите посеви е нужно да бъдат чисти от бурени. Посевите трябва да се окопаят 1—2 пъти. При по-силно заплевяване може да се извърши трето окопване, но само в рязна възраст.

Поради това, че коренищата пълят и да-

Гроздобер

Селкоопът в с. Драгижево, Търновско започна изкупуването на богатата гроздова реколта още на 18 август. Изкупеното грозде се изпращаше в работническо Габрово, Дряново и Търново. Напоследък ежедневно се товарят и изпращат вагони и за София. Планът за изкупуване на грозде за вътрешна консумация е изпълнен до този момент над 35 на сто, а има земеделски стопани като Пею Кузев, Иван П. Каралюцканов и др., които вече започват да предават грозде над плана по свободни цени.

Изкупуването и манипулацията

на гроздето „Болгар“ започна на 16 септември. Тая година селкоопът създаде по-добра организация на работата. До този момент са изпратени над 200 тона за чужбина, а за в бъдеще ще се товарят ежедневно от 3 до 5 вагона.

Драгижевското грозде ще краси пазарите на СССР, Полша, Чехия, Германската демократична република и др. и ще разнася зад границата славата за богатствата на нашата социалистическа родина.

Текст: Петър К. Пулев

Снимки: П. Тарасенков



В манипулационния склад № 1 на селкооп в с. Драгижево, Търновско. Работниците почистват гроздето „Болгар“, което се изнася за Съветския съюз и народнодемократичните страни.

Да се ликвидира преклонението пред трудностите

Машинно-тракторната станция в Севлиево през есенната кампания има да се справи с много тежка задача: да помогне на кооператорите бързо да се приберат пролетните и на време да се засят есенните култури. Трудностите идват не само от разпокъсания терен в околията, но и от това, че до 20 септември 50 на сто от машинния парк беше в ремонт. Затова доскоро главната задача, която стоеше пред станцията, беше ремонтът на машините.

Не бела в изоставането на станцията не е само в забавянето на ремонта. Мудно, много мислено върви прибирането на паревата в някои райони на станцията, макар че почти навсякъде е узрела. За засъхване и прибирането на пролетните в околията има вина и станцията, че не оказва достатъчна помощ на стопанствата за изпълнението на тази задача. Стига се дотам, че вършачката в с. Дамяново стои свободна, а ямите са празни, а кооператорите чукат сами слънчогледа, вземат питей за лично ползуване.

Така става и с приготвянето на хелерите за рязане стъблата на паревата.

Единият от хелерите е вече готов и бе изпробван. Макар и късно станцията ще окаже помощ на някои стопанства в рязане стъблата на паревата, което ще ускори освобождаването на площите. А точно там околията много изостава.

Типичен пример за изоставане е стопанството в с. Добромирка. До преди деня тук липсваше тревога за прибирането на пролетните. Трябваше някои от трактористите да спре машината, да не работи половин ден, поради липса на освободени площи, за да се стреснат ръководителите на стопанството. Там при наличие на свободна вършачка кооператорите и сега чукат слънчогледа.

Важното освобождаване на площите става причина трактористите да не могат да използват пълния капацитет на машините, да губят ценно време. Сериозно трябва да се намеси ОК на БКП, за да се установи по-добър контакт между механизаторите и кооперативните стопанства.

Трябва да се каже, че помощта, която оказват някои агрономи, е недостатъчна. Площите в Добромирка стоят неосвободени, липсва напрежение в стопанството, машините спират, а агрономът Никола Колев не бие тревога в станцията, в ОНСДТ. Въпреки че участковите агрономи са задължени всяка вечер да се обаждат по телефона в станцията за изработеното през деня, за качеството на работата, агрономът Н. Колев 4 дни не се е обаждал в станцията. Рядко ходи той при трактористите да види качеството на работата, да им помогне. Започва сеиътба в сто-

панството, дискове на селските трябва да се регулират, а специалистът, който трябва да организира борбата за високи добиви, го няма.

Съвършено друго е положението в село Богатово. Тук на трактористите е осигурена достатъчна площ, машината оре денонощно, изпълнява нормите си.

Наобикоили току-що полученият от завод „Г. Димитров“ нов плуг, агрономът Иван Трифонов и старши трактористът Нелко Момчилов го пригаждат за работа.

Цялото си време агрономът Иван Трифонов прекарва да поелото, сред хората. От него трябва да се поучи Никола Колев как трябва да работи на село селкостопанският специалист.

Но не само неосвобождаването на площите спъва работата на станцията. Не са редки случаите, когато машините като тия в с. Коени, Добромирка се повреждат, поради некачествен ремонт или по вина на трактористите. А Салавой Гаев е обвърнал съвършено новата си машина в блоковете на с. Градище.

Всичко това много забавя хода на есенната кампания в околията. Ще се стигне до това, че когато всички площи ще бъдат освободени, станцията няма да има достатъчно машини, за да обслужва стопанствата. Ясно е, че пред тракторните бригади има още големи трудности. Готови ли са те да се справят с тях?

Отговор на този въпрос най-добре дава състоянието на партийните групи в бригадите. Ако се каже, че те не водят никакъв организационен живот — ще се сгреша. Комуните в групите се събират, правят анализ на допуснатите грешки, но спират дотук, не правят предложение пред дирекционния съвет, пред партийното бюро. Дори никъде не регистрират това, с което са се занимавали — не водят протоколи. На много места не са проведени съвместни заседания между тракторните и полевите бригади. Вина за това има партийното бюро, което не е контролирало как е изпълнявана тази задача по места.

Има бригади, които сериозно изостават. Така например докато повечето от бригадите са изпълнили плана за есенната дълбока оран 80 на сто, деветата тракторна бригада е изпълнила плана си за дълбока оран едва 21 на сто, предсвиената — 25 на сто, без трактористите от тая бригада да са засяли нито един декара есенници.

За да може кампанията в Севлиево да завърши в най-благоприятния срок, станцията трябва значително на подобри работата си, да заздрави партийните групи в бригадите.

П. Кайсанов

наш спец. пратеник

тени листа, а когато последните се изсушат се получава 10—12 кг сушени листа — ментов чай.

В Търновски окръг тази година ментата се отглежда в няколко ТКЗС. Едно от кооперативните стопанства, което за първи път засади 25 декара мента през есента на 1954 година, е ТКЗС в с. Володей, Търновско. Засаждателите и отглеждателите на новата култура стана под ръководството на участковия агроном. Благодарение на добрите грижи, които се положиха за тази култура, стопанството още първата година получи добри резултати. От първата коситба доби по 1,100 кг от декара ментово тревя, който се предаде на РКС по 1 лев килограм. Приложена е съответна агротехника за втора коситба, от която по всяка вероятност ще се получи не по-малко от 500—600 кг от декара. Следователно ТКЗС в с. Володей ще получи доход от декара площ засята с мента 1,500—1,700 лева първата година, а втората година този доход може още повече да се увеличи.

Резултатите, които имаме още първата година в ТКЗС в с. Володей и ТКЗС в с. Поликраище, Г. Оряховско убедително говорят, че ментата е доходна култура. Тя трябва да намери място във всяко ТКЗС, което разполага с поливни площи, особено в района на напоителната система „Росица“.

При новия начин на планиране всяко ТКЗС, по преценка на управлението съвет и общото събрание, може да отглежда мента. За целта е необходимо да се сключи своевременно договор с РКС за доставяне на посадъчен материал и своевременно му засаждаване през м. октомври.

Димитър ТЕРЗИЕВ

и-к от отдел „Селско стопанство“ при Окръжния нар. съвет

СЪВЕТИ НА ЛЕКАРЯ

ГАСТРИТИ И ТЯХНОТО ЛЕКУВАНЕ

Гастритът представлява възпалително изменение на стомашната лигавица, придружено с разстройството в работата на стомашните жлезии.

От причините, които го предизвикват, на първо място стои яденето на много топли и студени ястия, употреба на алкохол, никотин, недостатъчно дъвчене, ядене на развалени храни, преяждане, ядене на много месо. От значение е също яденето на чисти, сурови, много силно заправки храни — яденето въобще на храни, които дразнят стомашната лигавица.

На второ място стои вземането на някои медикаменти, като йодови препарати, салицил, опиети и асенови препарати.

На трето място стои поглъщането на храни и гнои, прекъсване на инфекциозно заболяване, нервно-психически разстройства.

Забеляването може да бъде остро и хронично. Острият гастрит протича обикновено с повръщане, болки в коремната област под лявката, диария или запек и при напредване лечение с ликвидира за 3—5 дни. Ако заболяването не бъде навременно излекувано, може да премине в хронично. Хроничният гастрит може да се появи и като самостоятелно заболяване, без да бъде предшествувал от остър гастрит. Проявите на хроничния гастрит са постоянни или през известни интервали.

Болният се оплаква от уригване, "горене" в областта под лявката, хълпане при яденето на пикантни храни, тъжест след хранене и особено след ядене на по-тежки храни. Апетитът може да бъде нормален, намален или увеличен в зависимост от засегнатостта на стомашната лигавица. Някои болни се оплакват от повръщане след храненето.

За излекуване на хроничния гастрит е важно да се отстранят причината, която го предизвиква. Но помага и хигиенно-диетичен режим. Храненето трябва да става бавно, храната да се съставя добре, отделните порции да са малки и да се приемат по-често, но не по-често от три часа. Храната да се приготвя в течна кашева или каша форма. Да не се яде горещо и студено ядене. Да се избягва употребата на всякакви пържени храни, тлъсти и консервирани меса и риби, сурови лук и чесън, ряпа, люти пиперки, спиртни напитки, тютюн. Желателно е да се употребяват за храна прясно и кисело мляко, неопечено масло, рожки ябълки, младо месо, компоти, моркови, мед.

Медикаментозното лечение, което се определя в зависимост от стадия на заболяването от лекаря е добър начин за излекуване.

Наблюденията са показали, че не рядко хроничният гастрит преминава в язва, рак на стомаха, предизвиква злокачествена анемия. Това говори, че макар и невинно страдание, хроничният гастрит може да донесе много големи усложнения и затова трябва да се лекува веднага след откриването му от лекаря.

Д-р Кирил П. МАНОИЛОВ



Писма от с. Дъско

Настане вечер, месец изгрее, във село Дъско радио пее, хора се връщат от труд изморени, но слушат песни с лица змислени.

Тъй беше, знайте, преди година, всичко обаче, мина, замина, — говорителят се нещоповеди, мълкна и вече песен не реди.

Във вятър шуми, слыщето грее, а апаратът тихичко пее вътре в селкооп, на двама души, що трябва Стършел тях да промуши със остро жито, та да се сегат, говорителят те да поправят, песни народни пак да се леят, хората с радост песни да слушат.

II.

Бай Димитър в отпуск беше,

Бате Стършел,

Много съм пътувал, и с влак, с автобуси, на даже и на самолет съм се качвал, но такива пътувания каквито изпитах на 21 септември с реяса от Търново за Севлиево и на 24 септември от Севлиево за Търново, никога не съм изпитвал.

Пътувам си, значи, с реяса за Севлиево, тихичко и спокойно, любявайки се на менящите се пред мен природни мили картини. Гледам съпътниците ми се одирали — един клемат над селаките, други мълчаливо гледа навън, трети тихичко си приказват. Моят съпътник Митко (Димитър Иванов), контролърът, де, от УАТ — Севлиево, ти го познавах, обаче не бях доволен от тази тишина и това спокойствие на пътниците. Искаше човекът да ни изстрепе от летаргичното състояние и ни пораздразни. Мисли как да стане това, мисли, мисли и ето какво измисли:

По пътя в Ново село видя един камон, на който се возеха 5—6 души. Митко на-

канонер друг не дойде, всеки сливите береше, с тонове обраха те.

"Пътното" ли там нехае, или друг е виноват, бате Стършел едво знае, че ще жилие пак познат.

III.

Овощна градина има местният ни селсъвет от ябълки помен няма, че я карат там без ред.

Бабите кога разбраха, че Йордан е твърде мек, ябълките те обраха и си казват "мил човек!"

Иван Чавдаров

(По дописки на Й. Добруджалиев)

Приятно пътуване

ли е шеф, заповяда на нашия шофьор да спре колата, слезе и почна дълта разпирания с шофьора на камиона, който спря не далеч от нашата кола. Разпиранията продължиха повече от половин час, а възмущението ни нямаше граници. Успя Митко да постигне целта си — раздразни ни така много, че щеше да си изпати умната му глава.

А на 24 септември пътуването ми бе просто за удоволствие. Рейсът бе препънат с пътници. През сунелите и незатворени стъкла нахлуваше студен въздух и ставаше толкова проветрявана, че чак носете се зачервяваха. Пътниците се гущеха в своите дрехи, за да се стоплят.

Някои казват, че това е според плана на ръководството на УАТ за зимната подготовка и съзнателно се държала колата в толкова състояние, за да се проверят въздухът — било един вид грижа за здравето на пътниците.

Пантелей пътник

Бърза телеграма

Горна Оряховица

Димитър Миновски — председател на РКС

Селкооп в с. Драганово отдавна привърши кибрита. Драгановци нямат с какво огън да си запалят. Още по-голям е зорът на тютюнците. Ежедневно по един от тях, със запалена цигара, дежури на селския площад. Другите, като отиват на сента, от него си палат цигарите.

За всички очакващи: Федя

Да разобличаваме пияните шофьори

През настоящата година в Търновски окръг има доста случаи на катастрофи и злополуки от моторни превозни средства, кормувани от пияни шофьори и мотоциклетисти.

Така например на 24 април т. г. неспособният мотоциклетист Цанко Йосифов Любенов от с. Бойка, Габровско е бил със свои приятели, напил се, вследствие на което падна от собствения си мотоциклет и почина.

На 28 август т. г. Пею П. Пеев от село Крушево, Севлиево, шофьор на моторна кола, собствено на керамичната фабрика в Севлиево, вследствие на употреба на алкохол, катастрофира. Той нанесе значителни повреди на колата. В нея са се возили 6 пътници. Пет души, включително и шофьорът, са ранени, а 16 годишният Христо К. Христов от с. Крушево, Севлиево е убит.

В пияно състояние е кормувал товарна кола и шофьорът Петко Ил. Коев в с. Николюк, Търновско. Колата се е движела с голяма скорост. Вследствие бързото каране шофьорът се отклонил от пътя, повалил едно черничево дърво, ударил в него другаря си Георги Йорданов Петков, който се возел втръпан на степенката.

В нетрезво състояние кормувал числата му се товарна кола и шофьорът Христо Йонков Иванов от с. Яворец, Севлиево.

Тези печални случаи подсказват, че ръководителите на автопредприятията и предприемателите, които притежават моторни превозни средства, трябва да упражняват постоянен контрол над шофьорите и да вземат своевременно мерки за премахване на тях навик от тях.

П. ПЕТРОВ — КАТ — Търново

Из границите на Търново могат да се видят малки и големи ученици да пушат и говорят на вулгарен език.

Кар. П. Бореуков



— Тавариш, може ли огъчето?

КАКЪВ ОТГОВОР!

— Веднаж да си доизкараме новия читалищен салон, та да се зарадваме и ние като хората — казаха до преди една-две години младежите от с. П. Славейково, Севлиево.

Добра подкрепа намериха те и от старите. С общи усилия, не жалейки труда си, славейковци заработиха здравата и през тази пролет завършиха напълно строежа на читалищния салон.

Сега те се радват на нов, светъл и просторен читалищен салон. Всички са доволни, защото има къде да се съберат на събрание, да гледат кино, или пък да се повеселят.

Но наред с това, когато човек влезе отвън, не може да не му

направи впечатление, че салонът не е украсен. По стените му не се вижда никаква картина, портрет или лозунг. Това прави лошо впечатление. Такъв хубав салон, а няма никаква украса!

Ако запитах някой от читалищните дейци в селото или пък човек от местния народен съвет на депутатите на трудещите се, ще те погледне, ще свие рамене и току виж казал: "И без украса може". Какъв отговор! Това е безразличие и безотговорно отношение на хора, които трябва да се грижат за такова важно обществено заведение. Нужно е отговорните другари да помислят по този въпрос.

Никола Дочев, дописник

СПРАВОЧНИК НА ЧИТАТЕЛЯ

КИНО

Кината в градовете на окръга ще представят от 6 до 12 октомври филмите: "9 Септември" — Търново; "Двойната Лотхен" и "Морски ловци" — Искра; "Търново: Пролет" и "Героите на Хуа Шан" — "Хр. Смирненски" — Габрово; "По-силни от нощта" и "Двойната Лотхен" — "Хр. Смирненски" — Габрово; "Героите от Хуа Шан" и "Добро утро, мили!" — "Напредък" — Г. Оряховица; "Горе глава-

та: "В. Коларов" — Трявна; "По следите" и "Салко" — Иван Владков — Дряново; "Ще има цирк" и "Светът на боговете" — "Хр. Ботев" — Елена; "Кортикът" — "М. театър" — Павликени; "Лейтенантът на Ракочи" и "Аринка" — "М. Михайлов" — Севлиево; "Децата на Хиросима" и "Симфонична поема" — "Хар. Стоянов" — гара Г. Оряховица; "Световен шампион" и "Застава в планините" — "Хр. Ботев" — Лясковец; "Кортикът" и "Народни таланти".

Поправка

Изнесено в бр. 112 от 17 септември т. г. в материала "Среща с първенец в селското стопанство", че наградата за построяване на макета на изобретение "Ал. Стамболийски" получава "Наполеон системата" и погрешно. Наградата получава ДСП "Вострой" в гр. Павликени.

В бр. 117 по вина на коректора на вестника д-р. П. Стойнова е допусната грешка в таблица за крайното класиране в "А" окръжна футболна група. Втората и третата цифри в графата "мачове" да се считат по за 26.

ТРУДЕЩИ СЕ!

АБОНИРАЙТЕ СЕ ЗА ВЕСТНИК „БОРБА“

Абонаментът за последните 2 месеца на годината е 5-20 лева. Ако искате редовно да получавате вестник "Борба", който ще ви информира за живота на трудещите се в окръга и по важните международни събития, станете редовен абонат. Абонаментът за вестника ще ви подсигури редовното четене на печатаните повести и другите интересни четива.

Абонаментът за една година е 31-20 лева; за 6 месеца — 15-60 лева и за 3 месеца — 7-80 лева.

С ДЪЛГОСРОЧНИТЕ АБОНАМЕНТИ ЩЕ СИ ОСИГУРЯВАТЕ РЕДОВНОТО ПОЛУЧАВАНЕ НА ВЕСТНИКА.

Абонирането за 1956 г. започва от 1 октомври и се извършва от всички ППТ станции, обществени пълномощници по предприятия и учреждения и междуселски куриери.

2-2

ф-ка „ГЕОРГИ ГЕНЕВ“ — Габрово

Послужай награждаването на предприемача за високо качество на производството със

златен медал на XVI международен мострен панаир в Пловдив, управлението, партийното бюро, профкомитетът и комитетът на ДСНМ изказва сърдечна

благодарност

на всички производствени и инженерно-технически работници и ги призоваваме на още по-всестойна работа за максимално преизпълнение на обещанията по призова на 25-те по всички планови показатели.

ОБЯВА

ПРОДАВА СЕ солидна къща в с. Дебелец, с два входа, пристройки, 2 декара градина, до чешма. Справка Илия Панов.

ПРЕСЛЕДВАНЕ НА ПРИЗРАКА¹⁾

В КАБИНЕТА НА ПОЛКОВНИК ОСИПОВ

Превалише полунощ. Всички сътрудници на генерал Саблин отдавна беше бяха си разотили по домовете си. Само полковник Осипов все още стоеше в своя кабинет, очаквайки важно доверие.

Писалницата му маса бе осветена с настолна лампа от тъмна пластмаса. Личице на светлината, падайки върху повърхността на масата изпод ниско спуснатия абажур, сякаш се полниха от зелено сукно и само белият лист хартия ги отразяваше и слабо разсейваше из кабинета.

Полковникът бе свикнал към полурака и добре виждаше всичко наоколо. Той безшумено се разхождаше по меките килими, като обмисляше многобройни варианти на възможни действия на противника.

Чистият лист хартия, който на този момент лежеше на настолното сукно изглеждаше сам да е източник на светлина, като че хипнотизираше Осипов. Полковникът отворено-напрегнато се приближаваше до него, готов да запие тъй дълго обмисляната мисъл, но всеки път, когато вече хващаше писалката, вътрешен глас го убеждаваше, че мисълта още недостатъчно е узряла, загадката е далеч от решението и изводите са твърде скорозрели.

И полковник Осипов — посивял, леко прегърбен човек с уморени очи отново започваше да ходи по кабинета, задълго спирайки се до прозореца, зад който все още не искаше да засява големият, твърде шумен площад.

Дано този Мухтаров дойде в съзнание! — вече за кой ли път мислено повтаряше Осипов, като наблюдаваше как долу, зад прозореца се мяркат ярки светлини на автомобилни фарове. — Всичко тогава би могло да се изясни. . .

Той реши да позови в болницата, но тутакси се отказа: ако имаше нещо ново, биха му съобщили незабавно.

„Защо обаче Мухтаров бълнува стихове

ПРИКЛЮЧЕНСКА ПОВЕСТ

от Николай ТОМАН

превод от руски: Всеволод ПУРЕЛ

и какви са тези стихове: „Шелковий тревожний шорох в пурпурных портахх, шорох“? Или например такъв ред: „Шумно оправляя траур оперенья своего“. Как да се отгатне по тия редчета какви мисли излитат на ум на Мухтаров? И защо той произнася само тия стихове? Ни-то една друга дума, освен стихове. . . А томею американски поети, които намериха у него? Съществуват навярно някаква връзка между книгата и това стихотворно бълнуване. . . Но каква? . . .

Полковник Осипов няколко пъти сам премести това томче стихове, но не можа да установи какво отношение има то към бълнуването на Мухтаров. Вечерта книгата полковникна на изследване в химическата лаборатория, но и това не даде никакви резултати; после тя попадна при полковник Филин, специалист по шифри.

Филин изказа предположение, че едно от стихотворенията, изглежда, е ключ за тайна кореспонденция. Той дори допускаше мисълта, че именно с този ключ е била шифрована радиограмата, уловена преди няколко дни в района на предполагаемите местонамиране на известния международен шпионин, познат под прозвището „Призрак“. Догатката на Филин не бе лишена от основания, тъй като и самият Осипов предположеше, че агентът на чуждото разузнаване Мухтаров се предвиждал за помощник на Призрака: нали го проследиха във влака, който замиваше за Аксакалск, тоест, именно в този район, където се намираще Призракът.

Всичко би могло да се нареди другояче, ако Мухтаров не бе успел, че го следят и не бе се опитал да убегне от преследването, скачайки несполучливо от ва-

гона при движение на влака. Сега той лежеше в болницата в безсъзнание и лекарите не гарантираха за живота му.

В джобете на шпионина откриха паспорт на името на Мухтаров, удостоверение и железопътен билет за Аксакалск. В куфара намериха носима радиостанция и четене избрани стихотворения на американски поети.

И ето подполковник Филин вече втори ден седи над този сборник, търсейки стихотворение, редове от което произнасяше в бълнуването си Мухтаров.

Течеше вече вторият час след полунощ, когато в кабинета на Осипов иззвъня телефонът. Полковникът бързо грабна слушалката, предпологайки, че звънят от болницата по повод на Мухтаров.

— Разрешете да доложя, Афанасий Максимович — чу той гласа на Филин. Подполковникът бе силно контузен на фронта през войната и леко заекваше в минути на възмущение.

— Добрахте ли се до нещо? — нетърпеливо го запита Осипов.

— Тъй върно, Установи се, че Мухтаров произнася в бълнуването си редове от стихотворението „Гарван“ на Едгар По. . .

— А това дали наистина е ключ? — пресече го Осипов. — Удале ли ви се да прочетете уловената шифрограма?

— Не, не се удаде. Изглежда стихотворението на Едгар По няма никакво отношение към тази шифрограма.

— Тъй, тъй. . . разочаровано проговори полковникът. — Съобщението не е много радостно. . .

Едва Осипов сложи слушалката върху вилката на телефонния апарат, отново се раздале звън. Полковникът почти не се съвличаше, че този път се обаждат от болницата. Прелучеството не го изгъна.

— Това съм аз, Круглова. . . при-

по гласа й Осипов се досети, че в болницата е станало нещо особено.

— Знаете ли що се случи? Мухтаров току що умря. . .

— Умря. . . бавно повтори Осипов.

Налекката някак да се разгадала цялата история с помощта на Мухтаров сега се рушеше.

— Дойде ли той поне пред смъртта си в съзнание? — поинтересува се Осипов.

— Не — бързо отговори Круглова. — Само както и по-преди бълнуваше стихове.

Може би той е някакъв поет? . . .

— Хора с таква професия поети не стават! . . . — убедено произнесе Осипов.

— Какви стихове казваше Мухтаров? Все същите ли? — поинтересува се той вече без всякаква надежда да чуе нещо ново.

— Записах ги. Сега ще ги прочета, само че тук също са все различни редове: „Гостъ как-то запознатый у порога моего, гостъ и больше ничего“. Прилича, Афанасий Максимович, че всичко това той сам е съчинил — заключи Круглова. — Вероятно под „гостъ“ е имал предвид смъртта.

— Това ли е всичко, което той произнес?

— Не, и още изглежда от друго някакво стихотворение: „Сожитие колесо, вихляет ступия. Оскелает целостъ в гримасе, Скелетъ со ске-томъ сползаетъ, звеня, И снова колышетъ в пласе“. . .

— Прочетете още веднаж, по-бавно — помоли Осипов и почна бързо да записва. Действително такиваки задгробни редове си е припомнил Мухтаров пред смъртта — помисли полковникът и, като благодарни на Круглова, избра телефонния номер на Филин.

Филин се отзова тозчас.

— Запишете, моля ви, още няколко реда от стихотворението бълнуване на Мухтаров! — помоли полковникът и продуктивно на Филин редовете, съобщени от медицинската сестра.

— Приярит ред, по-точно, двата реда са от „Гарван“ на Едгар По — каза Филин като изслуша Осипов. — А „скелетите“, изглежда, са от някакво друго стихотворе-

ние: друга е стъпката. Ще се наложи сега да сега до сутринта, да препрочитам поетите, ролли се след Едгар По. Всичките му предшественици аз вече, както се казва, проработих — добави той с иронична усмивка.

Към кили Осипов тръгна пеша. В главата му имаше много неясни мисли, смътни догадки. Излязла му на ум стихотвора на Едгар По за шумоленето в завесите, за черните птици, оправящи траура на своите пера. . . Що значи всичко това? Какъв смисъл се таеше в натрупаните тайствени думи? От разгадката зависеше, може би, съдбата на много хора, безопасността на някои райони на страната, държавна или военна тайна.

КЛЮЧОВЕ КЪМ ШИФРОВЕТЕ

Макар Осипов да не бе спал цяла нощ, на работа той се яви както обикновено — към девет часа сутринта.

Едва той влезе в своя кабинет и някоя невисока, но енергично почука.

— Филин, навярно. . . — помисли полковникът, който знаеше маниера му да чука.

В кабинета наистина влезе с бърза походка подполковник Филин.

— Да заведем те до човека — помисли Осипов. — Също не е спал, сигурно, цяла нощ, а пък по вида му не можеш познать — здравейки!

По стремителната походка на подполковника, по израза на лицето му и по радостния блясък на свитите очи се виждаше, че той е бълнувал не напразно.

— Разгадахте ли? — бързо го запита Осипов.

— Тъй върно, Афанасий Максимович! — весело проговори Филин и сложи на масата масивен еднотонник на произведението на Иосиф Вольфганг Гьоте.

Осипов, който предположеше, че да се разгада тайната на шифра трябваше да помогне сборникът на американските поети намерен в куфара на Мухтаров, учудено вдигна очи.

Подполковникът се забави малко, сякаш

наслаждавайки се от недоумението на Осипов, после със загадъчна усмивка отвори на седемдесет и втора страница на еднотонника и показа с пръст напечатаното върху нея стихотворение „Тацитъ на мъртавците“:

— Ето от къде е новият ред на мухтаровото бълнуване, другарю полковник! Тази догадка се роди в резултат на специална консултация при опитен литературолог. А стихотворението на Гьоте като цяло се оказва ключ към шифра. Обърнахте ли внимание, че цифрите са разпределени на групи и са разположени в редове? Всеки ред започва с две еднозначни числа. Това ми се стори не случайно и ме наведе на мисълта, че за ключ на текста е могло да се използват стихове. И не се изгънах. Получава се следната система: първата цифра в шифрованата ред означава поредния номер на строфата. Втората — реда в строфата, а всички следващи цифри — номерата на буквите в редовете.

Чувствахте се, че полковникът е много доволен от своята съобразителност и с нетърпение очаква похвала. Но Осипов не бе щедър на комплименти: той реди тогава, когато шифрограмата бе разшифрована самостоятелно от него, той стана и здравео, с чувство стисна ръката на Филин.

— Благодаря, Борис Иванович. Благодаря! — благодарни той на подполковника и като помълча малко се заинтересува: — Е, а американските поети тук за какво са?

—